

Okresná prokuratúra Piešťany
Vážska 28, 921 01 Piešťany

Číslo: Pv 589/15/2204
EEČ : 2-18-58-2015

Piešťany, 10.11.2015

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**
Trestný čin: Zločin Vydieranie podľa § 189 odsek 1, odsek 2 písmeno b
Trestného zákona číslo 300/2005 Zbierky zákonov v znení zákona
číslo 1/2014 Zbierky zákonov

Rozhodol: prokurátorka Okresnej prokuratúry Piešťany

Podľa § 215 odsek 1 písmeno e Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie
obvinenej

XXXXX, rodné číslo: XXXXX
dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
rodné priezvisko: XXXXX
trvalé bydlisko: XXXXX XXXXX, Slovensko
väzba: nie

ktorá je trestne stíhaná pre trestný čin:

- Zločin Vydieranie podľa § 189 odsek 1, odsek 2 písmeno b Trestného zákona číslo
300/2005 Zbierky zákonov v znení zákona číslo 1/2014 Zbierky zákonov

na tom skutkovom základe, že:

*dňa 13.05.2014 vo večerných hodinách v Piešťanoch na Krajinskej ceste v byte
číslo XXXXX, od svojej matky XXXXX ako aj od svojej starej matky XXXXX,
narodenej XXXXX, opakovane žiadala peniaze, pričom sa im vyhrážala tým, že ak jej
ich nedajú, rozseká ich tláčikom na mäso, pritom ich prenasledovala po byte,
vulgárne im nadávala, sácala ich, kričala, že peniaze potrebuje a vyhánala ich
z bytu, aby peniaze išli zohnať ku známym a od svojho následného konania upustila
až po príchode polície,*

lebo obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný

Odôvodnenie:

Na Okresnom riaditeľstve PZ Trnava, Odbore kriminálnej polície, 3. Oddelení vyšetrovania, XXXXX bolo pod ČVS:ORP-XXXXXVYS-TT-2015 vedené trestné stíhanie proti obvinenej XXXXX pre zločin vydierania podľa § 189 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno c), písmeno e) Trestného zákona, ktorého sa mala obvinená XXXXX dopustiť na tom skutkovom základe, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

Vo veci bolo vykonané vyšetrovanie, počas ktorého boli vykonané všetky procesné úkony potrebné na rozhodnutie.

V priebehu dokazovania bola vypočutá obvinená XXXXX, poškodené XXXXX a XXXXX, svedok XXXXX. Do vyšetrovacieho spisu boli zabezpečené lekárske správy k zdravotnému stavu obvinenej, správy a priestupkové spisy z Obvodného oddelenia PZ XXXXX, listinné doklady vo forme fotodokumentácie z bytu poškodenej XXXXX. Do vyšetrovacieho spisu bol tiež zadovážený znalecký posudok, týkajúci sa duševného stavu obvinenej.

Obvinená XXXXX sa vo svojej výpovedi v prípravnom konaní vyjadrila ku svojej osobe, pričom uviedla, že od 18-tich rokov trpí psychickým ochorením, a to schizofréniou, v dôsledku čoho užíva lieky a to Haloperidol, Chloprotixen, Tisercin a Hypnogén. Pre toto psychické ochorenie bola osemkrát hospitalizovaná na psychiatrii v Nemocnici v Trnave a následne v Psychiatrickej nemocnici P. Pinella v Pezinku a vo Veľkom Záluží. Okrem uvedeného ochorenia je závislá na drogách, berie pervitín a marihuanu. Následne uviedla, že si nepamätá na to, že by sa svojej mame alebo babke vyhrážala nejakým tľčíkom. Ak by sa aj vyhrážala nejakým iným spôsobom, určite by im naozaj neublížila. Vyhrážala sa im preto, lebo potrebovala peniaze na drogy. Od mamy si pýtala viackrát peniaze na drogy, mame pritom vulgárne nadávala, sácala do nej. Mama jej vždy potom dala peniaze. K tomu, že by sa takýmto spôsobom vyhrážala svojej babke sa vyjadriť nevedela, nakoľko si na to nepamätala. Dodala však, že nemá dôvod spochybňovať to, čo uvádza o skutku jej matka XXXXX, je možné, že sa to stalo tak, ako to opísala matka. Záverom svojej výpovedi svoje konanie oľutovala.

Poškodená XXXXX vo svojej výpovedi uviedla, že jej dcéra XXXXX berie drogy - pervitín, fajčí marihuanu, požíva alkohol, zároveň má diagnostikovanú schizofréniu a na to berie psychofarmaká. Keď si dcéra minie svoj invalidný dôchodok a dostane abstinenčný záchvat, žiada od nej peniaze. Ak jej ich odmietne poskytnúť, začne jej nadávať, kričí po nej, rozbíja zariadenie v byte, robí jej schválnosti a neporiadok po byte. Tak tomu bolo aj dňa 13.05.2014, kedy vo večerných hodinách od nej ako aj od svojej starej matky XXXXX žiadala peniaze. Kričala po nich, že keď jej peniaze nedajú, tak ich rozseká tľčíkom. Sácala do nej, vyhánala ju z bytu. Keďže peniaze doma nemala, vyhánala ju preč, aby peniaze zohnala od známych. V ten večer prišiel k nim aj XXXXX, aj jemu XXXXX poslala SMS správu, že ich rozseká tľčíkom, ak jej niečo on nezohenie. Miloš bol celý vystrašený. Ona ešte predtým stihla schovať zo stolíka kuchynskej linky sekáčik na mäso, lebo mala naozaj strach, XXXXX sa neštítala ničoho, išla k stolíku, pričom siahala po rukoväti kuchynského noža v čom jej XXXXX zabránil. Privolali sanitku RZP a Veroniku po tomto skutku odviezli na psychiatriu do Trnavy.

Záverom dodala, že dcéra bola dňa 06.10.2015 na vyšetrení u znalcov z odboru psychiatrie v rámci trestného konania. Dňa 08.10.2015 jej znovu dcéra vulgárne nadávala, kázala jej, aby skočila z balkóna. XXXXX bola už opakovane od roku 2012 asi šesťkrát hospitalizovaná na psychiatrii a vždy tomu predchádzal nejaký amok, teda záchvat zúrivosti, počas toho záchvatu pýta od nej peniaze, vykrikuje, zúri. Ona sa jej už začína báť, schováva sa pred ňou v byte, má aj strach, že si XXXXX sama ublíži.

Poškodená XXXXX, stará matka obvinenej, po príslušnom zákonom poučení o práve nevypovedať, tohto právo nevyužila, pričom vypovedala zhodne ako poškodená XXXXX. Uviedla, že dňa 13.05.2014 bola u svojej dcéry XXXXX v jej byte, bola tam aj vnučka XXXXX, ktorá v ten večer neskutočne vyvádza. Vykrikovala, aby jej mama skapala, fyzicky ju napádala. Pýtala od nich peniaze na drogy, vyhrážala sa im zabitím, resp. rozsekaním tčičikom. Poškodená dodala, že už má strach o svoju dcéru, že jej vnučka ublíži, ona je schopná nepredvídateľných vecí. XXXXX útočí aj na ňu, nevadí jej, že má 72 rokov, neštíti sa toho, aby jej nadávala, pýtala od nej peniaze a vykrikovala po nej. Keď ju prejde amok, tak potom plače, objíma ju a ospravedlňuje sa jej, to robí najčastejšie. Aktuálne je to už v rodine neúnosné, obvinená sa zaháňa na svoju vlastnú matku, na ňu, vykrikuje po nich, vyháňa ich, ubližuje im, má takú neskutočnú silu, že sa jej boja, pýta peniaze, cigarety a pod., potom sa im po polhodine ospravedlňuje, je naozaj rozdvojenou osobou.

XXXXX uviedol, že je kamarátom poškodenej XXXXX, ktorá sa mu od začiatku ako sa zoznámili, začala zdôverovať s tým, že má problémy so svojou dcérou XXXXX. Tá od nej často pýta peniaze na drogy a keď jej peniaze nedá, tak XXXXX doma robí bordel, rozbíja doma veci. Za celé obdobie čo pozná XXXXX, bol v jej byte asi 6 krát, pričom ona ho zavolala na pomoc. XXXXX ho zavolala na to, aby volal políciu, aby jej pomohol ochrániť ju pred XXXXX do doby kým príde buď záchranka, alebo polícia. Poškodená bola v takýchto situáciách úplne paralyzovaná strachom, ona sa bála aj pohnúť. Keď k nim prišiel, hneď volal z mobilu o pomoc na číslo 112, aby prišli na pomoc záchranári. Vo svojej výpovedi potvrdil, že bol svedkom toho ako XXXXX chcela zo zásuvky kuchynskej linky vytiahnuť tčičik na mäso, on jej v tom však zabránil.

S poukazom na výpovede obvinenej, oboch poškodených, svedka ako aj zo zadovážených lekárskeho správ, z ktorých vyplýva, že obvinená trpí schyzofréniou hebefrenica s defektom osobnosti, poruchami správania zapríčinené užívaním viacerých psychoaktívnych látok, bolo nevyhnutné v priebehu prípravného konania skúmať duševný stav obvinenej. Z toho dôvodu vyšetrovatelka podala na Okresný súd XXXXX návrh na vyšetrenie duševného stavu obvinenej XXXXX.

Na základe príkazu Okresného súdu XXXXX č. k. XXXXX/2015 zo dňa 04.09.2015 boli do konania pribrané **XXXXX** a **XXXXX**, znalkyne z odboru zdravotníctvo, odvetvie psychiatria. Zo záverov ich znaleckého posudku vyplýva, že obvinená XXXXX trpí schyzofréniou-hebefrénnou formou s defektom osobnosti a zároveň je závislá od viacerých psychotropných látok /amfetaminy, THC, alkohol/. Obidve psychické poruchy podmienili hlbokú degradáciu osobnosti XXXXX /defekt a depraváciu/. Obvinená vyššie uvedenými psychickými poruchami trpela aj

v čase spáchania inkriminovaného skutku. Vzhľadom na svoj psychický stav obvinená mala zánik ovládacích schopností a značné /podstatné/ zníženie rozpoznávacích schopností.

Znalkyne skonštatovali, že obvinená XXXXX v čase spáchania skutku mala podstatne zníženú schopnosť rozpoznať protiprávnosť svojho konania a stratu schopností svoje konanie ovládať.

Vzhľadom na čiastočné zachovanie rozpoznávacích schopností je obvinená v súčasnosti schopná čiastočne chápať zmysel trestného konania.

Jej pobyt na slobode je vzhľadom na jej psychický stav /závislosť a schizofréniu/ potenciálne nebezpečný pre spoločnosť.

Závislosť o viacerých psychotropných látok je ťažkého stupňa: Vzhľadom na stav jej osobnosti /podmieneny schizofréniou a závislosťou/ obvinená nespĺňa základné podmienky ústavnej protitoxikomnickej liečby a nariadenie ochrannej protitoxikomanickej liečby by bolo kontraproduktívne. Keďže abstinenciu drog je u obvinenej možné dosiahnuť len reštrikciou, t. j. zamedzením prístupu k drogám, znalkyne odporúčajú nariadiť obvinenej ochrannú psychiatrickú liečbu ústavnou formou. Pri optimálnej zmene psychického stavu a postoja obvinenej k drogám, je možné zmeniť ochrannú psychiatrickú liečbu ústavnú na protitoxikomanickú.

Po preskúmaní spisového materiálu predloženého vyšetrovateľkou možno konštatovať, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenia XXXXX, bol spáchaný, tento má znaky skutkovej podstaty zločinu vydierania podľa § 189 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno c), písmeno e) Trestného zákona a v priebehu vyšetrovania bolo bez pochyb preukázané, že tento skutok spáchala obvinená XXXXX.

Pre naplnenie skutkovej podstaty zločinu vydierania podľa §189 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno c), písmeno e) Trestného zákona sa vyžaduje, aby sa páchatel iného násilím, hrozbou násillia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy nútil, aby niečo konal, opomenul alebo trpel a aby taký čin spáchal na chránenej osobe.

Podľa § 139 odsek 1 písmeno c), písmeno e) Trestného zákona sa chránenou osobou rozumie blízka osoba a osoba vyššieho veku.

Podľa § 127 odsek 4 Trestného zákona sa blízka osobou na účely tohto zákona rozumie príbuzný v priamom pokolení, osvojiteľ, osvojenec, súrodenec a manžel; iné osoby v rodinnom alebo obdobnom pomere sa pokladajú za navzájom blízke osoby len vtedy, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá právom pociťovala ako ujmu vlastnú.

Podľa § 127 odsek 3 Trestného zákona osobou vyššieho veku sa na účely tohto zákona rozumie osoba staršia ako šesťdesiat rokov.

Vyšetrovaním bolo preukázané, že obvinená hrozbou násillia nútila svoju matku a svoju 72 ročnú starú matku, aby jej dali peniaze a v prípade, že jej ich

nedajú, vyhrážala sa im, že ich rozseká tličikom na mäso. Obvinená XXXXX mala priamu vedomosť o tom, že takto koná voči svojej matke, ktorá má postavenie chránenej osoby ako aj voči osobe vyššieho veku, čo zakladá možnosť použitia uvedenej okolnosti na uplatnenie kvalifikovanej skutkovej podstaty trestného činu vydierania podľa § 189 Trestného zákona, v danom prípade potom na konečné právne posúdenie skutku ako zločinu vydierania podľa §189 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno c), písmeno e) Trestného zákona.

V priebehu prípravného konania bolo znaleckým skúmaním zistené, že obvinená trpí psychickými poruchami - schizofréniou-hebefrénnou formou s defektom osobnosti a zároveň je závislá od viacerých psychotropných látok. Vzhľadom na svoj psychický stav obvinená v čase spáchania skutku, pre ktorý jej bolo vznesené obvinenie, mala zánik ovládacích schopností a značné /podstatné/ zníženie rozpoznávacích schopností.

Podľa § 215 odsek 1 písmeno e) Trestného poriadku prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak obvinený nebol v čase činu pre nepříčetnosť trestne zodpovedný.

V zmysle § 23 Trestného zákona kto pre duševnú poruchu v čase spáchania činu inak trestného, nemohol rozpoznať jeho protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie, nie je za tento čin trestne zodpovedný, ak tento zákon neustanovuje inak.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti možno konštatovať, že i keď bolo v priebehu vyšetrovania nepochybne preukázané, že obvinená XXXXX sa dopustila konania, ktoré má znaky zločinu vydierania podľa § 189 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno c), písmeno e) Trestného zákona, nemožno voči nej vyvodiť trestnú zodpovednosť a jej trestné stíhanie musí byť zastavené, nakoľko obvinená nebola v čase spáchania vyššie uvedeného trestného činu pre nepříčetnosť trestne zodpovedná.

Nakoľko pobyt obvinenej na slobode považujú znalkyne za potenciálne nebezpečný pre spoločnosť, preto doporučujú realizovať ústavné ochranné psychiatrické liečenie, z ktorého dôvodu po nadobudnutí právoplatnosti tohto uznesenia bude podľa § 236 odsek 1 Trestného poriadku podaný návrh na príslušný súd s tým, aby obvinenej uložil podľa § 73 odsek 1 Trestného zákona ochranné opatrenie vo forme psychiatrického liečenia ústavnou formou.

Z uvedeného dôvodu som rozhodla tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať u prokurátora okresnej prokuratúry do troch dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok.

Mgr. Katarína Jurčová
prokurátorka

